

Rapport: Miljö och klimat en allt viktigare fråga för fler svenskar

Novus undersöker återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast.

Undersökningen är genomförd 14 – 19 juni 2019 i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel. Totalt har 1004 intervjuer genomförts. Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Viktigaste politiska frågorna

Frågan som ställdes är: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?"

Nedan visas de topp tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

	jun -19	feb -19	nov -18	sep -18	juni -18	april -18	dec -17	sep - 17	jan -17	aug -16
Sjukvården	63 % (+2)	61 %	64 %	63 %	64 %	66 %	65 %	58 %	64 %	60 %
Invandring/ integration	53 % (+2)	51 %	51 %	56 %	57 %	54 %	61 %	49 %	55 %	61 %
Skola och utbildning	52 % (+4)	48 %	50 %	52 %	53 %	53 %	56 %	55 %	57 %	57 %
Lag och ordning	50 % (+2)	48 %	45 %	50 %	49 %	47 %	52 %	41 %	42 %	43 %
Äldreomsorg	45 % (+7)	38 %	35 %	38 %	37 %	42 %	43 %	35 %	45 %	38 %
Miljö och klimat	45 % (+12%)	33 %	34 %	37 %	30 %	33 %	35 %	31 %	33 %	32 %
Landets ekonomi	32 % (+2)	30 %	34 %	30 %	30 %	27 %	38 %	30 %	35 %	40 %
Pensioner	32 % (+5)	27 %	23 %	26 %	29 %	30 %	36 %	26 %	32 %	27 %
Jobb/ Sysselsättning	28 % (+1)	27 %	27 %	27 %	25 %	35 %	37 %	33 %	39 %	43 %
Jämställdhet	26% (+8)	18 %	21%	20 %	18 %	19 %	31 %	21 %	22 %	21 %

Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 63 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. **Fetmarkerade** siffror är signifikanta förändringar jämfört med föregående undersökning.

Sjukvårdsfrågan är fortsatt i topp som den viktigaste politiska frågan (63%) följt av invandring/integration (53%) och skola och utbildning (52%). Skolan flyttar ned lag och ordning (50%) till en fjärde plats jämfört med undersökningen i februari.

Jämfört med undersökning i februari är det en rad signifikanta skillnader bland de tio viktigaste politiska frågorna för svenska folket. Miljö och klimat ökar mest, från 33 % till 45 %, en nivå frågan inte haft sedan augusti 2014. Flera saker kan ligga till grund för den ökade viktigheten, miljö- och klimatfrågan var den viktigaste frågan under EU-valet, vilket sannolikt spelar in och dels bör en stor del kunna förklaras genom den så kallade Greta-effekten. Att miljön inte bara är en fråga utan att den också fått ett ansikte genom Greta. En person som även ministrar refererar till för att stärka sin position.

Andra signifikanta skillnader är skola och utbildning som ökat med 4 procentenheter, äldreomsorg med 7 procentenheter, pensioner med 5 procentenheter och jämställdhet med 8

procentenheter. Jämställhet har med sin ökning tagit sig in på topp tio listan över viktiga frågor och frågan om skatter har därmed halkat ur.

Ser man på skillnader mellan hur kvinnor och män prioriterar de olika politiska sakfrågornas viktighet är den största skillnaden gällande miljö och klimat. Den är viktigare bland kvinnor (56%) jämfört med männen (35%), även sjukvårdens viktighet har stora skillnader mellan könen, kvinnor (72%) än hos män (53%).

Miljö -och klimatfrågan som ökat mest sedan undersökningen i februari ser vi att den i högre grad är viktigare bland de i åldersgruppen 18-29 år (57%), bland högutbildade (54%) och studerande (72%). I undersökningen i februari såg vi geografiska skillnader mellan hur viktig man tyckte att frågan var då fler boende i storstäder tyckte att frågan var viktig än de som bodde i övriga Sverige. I denna undersökningen ha de regionala skillnaderna minskat, miljön har ökat i främst bland storstäder och de mindre orterna. Storstäder och boende i storstäder svarar till 50 procent (35%), boende i större städer till 37 procent (39%) och boende i mindre städer och tätorter till 49 procent (27 % feb). Geografiskt har de ökat i hela Sverige från Sydsverige till Norrland.

Partisymptati finns en stor spridning på vilka frågor som anses vara viktigast. Sjukvård har en jämn spridning mellan de största partierna, där den är störst bland socialdemokratiska sympatisörer (71%), vilket kan jämföras med moderata sympatisörer (61%) och sverigedemokratiska sympatisörer (60%) där frågan också är relativt viktig. Den andra viktigaste frågan för svenska väljare totalt sett, invandring/integration, har en något större spridning i viktighet bland de största partierna. Frågan om invandring/integration är allra störst bland sverigedemokratiska sympatisörer (90%), medan den är relativt mindre viktig bland moderata sympatisörer (60%) och något mindre bland socialdemokratiska sympatisörer (37%)

Se bifogad tabell för samtliga frågors resultat samt utveckling över tid.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström
Tel: 08 535 25 821
Epost: torbjorn.sjostrom@novus.se

	feb-10	nov-11	jun-12	okt-12	sep-13	jan-14	mar-14	apr-14	maj-14	jun-14	aug-14	apr-15	dec-15	mar-16	jun-16	aug-16	dec-16	jan-17	apr-17	maj-17	sept-17	dec-17	18-feb	18-apr	18-jun	18-aug	18-sep	18-nov	19-feb	19-jun
Sjukvården	66%	72%	76%	76%	76%	76%	78%	77%	77%	74%	70%	61%	59%	61%	60%	60%	57%	64%	59%	61%	58%	65%	68%	66%	64%	61%	63%	64%	61%	63%
Invandring/integration	31%	36%	43%	43%	43%	46%	47%	44%	44%	49%	48%	54%	64%	65%	64%	61%	55%	55%	50%	53%	49%	61%	52%	54%	57%	54%	56%	51%	51%	53%
Skola och utbildning	58%	66%	75%	72%	71%	74%	76%	74%	74%	71%	69%	58%	59%	57%	57%	57%	56%	57%	52%	54%	55%	56%	53%	53%	53%	52%	52%	50%	48%	52%
Lag och ordning	39%	45%	50%	50%	42%	43%	46%	40%	40%	40%	36%	30%	37%	33%	39%	43%	40%	42%	44%	42%	41%	52%	49%	47%	49%	45%	50%	45%	48%	50%
Äldreomsorg	46%	53%	62%	58%	55%	58%	56%	54%	54%	52%	50%	38%	38%	38%	37%	38%	40%	45%	39%	39%	35%	43%	36%	42%	37%	33%	38%	35%	38%	45%
Landets ekonomi	45%	56%	61%	59%	54%	55%	58%	53%	53%	60%	53%	46%	49%	42%	46%	40%	38%	35%	31%	33%	30%	38%	28%	27%	30%	28%	30%	34%	30%	32%
Miljö/Klimat	43%	41%	45%	44%	46%	47%	47%	45%	45%	50%	45%	32%	35%	32%	33%	32%	37%	33%	31%	34%	31%	35%	27%	33%	30%	35%	37%	34%	33%	45%
Sysselsättning\ arbetslöshet	59%	56%	66%	63%	71%	68%	70%	66%	66%	67%	63%	50%	52%	44%	49%	43%	40%	39%	35%	37%	33%	37%	28%	35%	25%	28%	27%	27%	27%	28%
Pensioner	34%	42%	47%	43%	41%	41%	40%	39%	39%	37%	34%	27%	27%	28%	27%	27%	27%	32%	26%	26%	26%	36%	28%	30%	29%	24%	26%	23%	27%	32%
Jämställdhet	27%	26%	33%	31%	34%	37%	35%	33%	33%	37%	33%	22%	20%	19%	22%	22%	21%	22%	22%	22%	21%	31%	21%	19%	18%	19%	20%	21%	18%	26%
Skatter	39%	34%	43%	36%	35%	30%	30%	31%	31%	34%	33%	26%	24%	22%	24%	21%	21%	18%	21%	21%	19%	27%	19%	19%	21%	17%	25%	21%	24%	18%
Socialförsäkringarna (akassa, sjukförsäkringen mm)	41%	44%	49%	46%	46%	45%	45%	41%	41%	38%	37%	22%	20%	20%	22%	19%	19%	21%	17%	14%	17%	26%	19%	19%	17%	15%	16%	21%	16%	21%
Boende	26%	33%	39%	38%	34%	37%	37%	32%	32%	35%	30%	29%	29%	32%	34%	31%	26%	28%	26%	24%	21%	27%	18%	22%	17%	16%	18%	18%	21%	23%
Barnomsorg	34%	40%	49%	47%	41%	39%	40%	37%	37%	34%	31%	23%	23%	23%	19%	19%	22%	18%	18%	18%	17%	26%	16%	21%	16%	13%	14%	16%	13%	19%
Försvaret	10%	8%	12%	14%	13%	17%	20%	19%	19%	19%	19%	23%	20%	20%	21%	19%	22%	24%	18%	23%	18%	21%	17%	18%	17%	20%	14%	15%	16%	18%
Företagande\ näringspolitik	27%	29%	34%	34%	33%	31%	35%	28%	28%	36%	37%	25%	22%	20%	22%	20%	19%	17%	17%	19%	15%	16%	16%	18%	14%	15%	16%	14%	16%	15%
Fördelningspolitiken	16%	18%	22%	19%	23%	21%	21%	22%	22%	22%	22%	15%	12%	11%	13%	12%	12%	13%	11%	11%	11%	17%	12%	12%	12%	12%	15%	13%	15%	15%
Energipolitik	34%	35%	40%	38%	33%	33%	30%	31%	31%	34%	27%	18%	18%	16%	21%	16%	17%	15%	12%	15%	12%	18%	11%	13%	13%	12%	13%	11%	15%	24%
Infrastrukturpolitik	8%	9%	12%	12%	9%	12%	9%	11%	11%	10%	7%	6%	5%	7%	6%	13%	13%	10%	10%	12%	11%	14%	12%	11%	10%	9%	13%	10%	12%	14%
Familjepolitik	21%	22%	28%	26%	28%	22%	22%	20%	20%	21%	20%	13%	11%	11%	11%	10%	9%	11%	7%	11%	9%	11%	10%	7%	10%	8%	9%	9%	8%	10%
Privatiseringar	10%	11%	16%	16%	19%	17%	15%	17%	17%	13%	16%	10%	7%	8%	8%	8%	9%	8%	6%	5%	8%	10%	8%	8%	8%	8%	9%	8%	4%	8%
EU/EMU	14%	15%	19%	18%	12%	13%	17%	15%	15%	13%	16%	9%	10%	11%	12%	12%	10%	7%	8%	9%	7%	12%	6%	7%	10%	8%	9%	7%	8%	10%
Djurrättsfrågor																				9%	7%	11%	8%	9%	8%	5%	7%	6%	8%	10%
Integritetsfrågor (t.ex. FRA-frågan)	12%	11%	14%	14%	15%	15%	14%	12%	12%	13%	12%	7%	9%	7%	9%	7%	8%	5%	5%	9%	6%	7%	9%	7%	8%	4%	5%	4%	4%	6%
Utrikespolitik	12%	11%	17%	17%	12%	11%	16%	13%	13%	15%	16%	12%	11%	11%	11%	9%	9%	8%	8%	8%	7%	10%	6%	6%	7%	6%	6%	4%	8%	5%
Regionalpolitik	8%	10%	13%	14%	11%	14%	13%	12%	12%	13%	11%	5%	5%	5%	7%	6%	7%	7%	6%	5%	5%	7%	6%	5%	4%	4%	5%	3%	4%	5%